

B&W-nota

programma	:	2. Meedoen in Winterswijk
beleidsveld	:	2.1 Cultuur
onderwerp	:	Aanwijzing complex 'De Lappenschaar', Vredenseweg 119-121 als gemeentelijk monument
advies	:	Het complex 'De Lappenschaar' aan de Vredenseweg 119 -121, kadastraal bekend als gemeente Winterswijk, sectie B, nummers 6210, 6209, 6805 en 6807, aan te wijzen als gemeentelijk monument en zodanig te registreren op de gemeentelijke monumentenlijst/het erfgoedregister.
besluit	:	- zie pagina 2.

behandeld door: J.J.M. Ras team: Omgeving collegiaal overleg gepleegd met: - van team: - teammanager: F. Landman manager: A. Klein Nibbelink	openbaarheid: ☐ niet openbaar ☒ openbaar (met uitgestelde publicatie) ☐ openbaar (directe publicatie) kritische termijn voor besluitvorming: ☒ nee ☐ ja, vanwege: _____
financiële consequenties: ☒ Nee ☐ Ja, gedekt in de begroting ☐ Ja, niet gedekt in de begroting, dekking via: ☐ Ja, anders: _____	portefeuillehouder: S. Metaal-ten Dolle
is / wordt opgenomen op de termijnagenda? ☒ Nee ☐ Ja, jaar: _____ kwartaal: _____ ☐ Ja, kwartaal nog niet bepaald	naar gemeenteraad: ☐ nee ☒ ja, ter informatie ☐ ja, ter besluitvorming (via raadscommissie)
aanvrager is op grond van artikel 4:7 van de Algemene wet bestuursrecht geïnformeerd over het (gedeeltelijk) negatieve advies: n.v.t.	communicatie via: ☒ persbericht ☒ anders, nl. persmoment 19 december 2024 op locatie. ☐ n.v.t.
de geadresseerde en evt. andere belanghebbenden die naar verwachting bedenkingen hebben tegen het advies zijn op grond van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht gehoord: n.v.t.	

bijlagen:

1. Redengevende beschrijving Vredenseweg 119-121 Winterswijk-Henxel, Lappenschaar
2. Concept persbericht

Datum nota : 16 september 2024
Zaaknummer : 2306515
Blad : 2/5

besluit

onderwerp: Aanwijzing complex 'De Lappenschaar', Vredenseweg 119-121 als gemeentelijk monument

behandeld door: J.J.M. Ras

datum besluit door college B&W: 10 december 2024

besluit:

Het complex 'De Lappenschaar' aan de Vredenseweg 119 -121, kadastraal bekend als gemeente Winterswijk, sectie B, nummers 6210, 6209, 6805 en 6807, aangewezen als gemeentelijk monument en zodanig registreren op de gemeentelijke monumentenlijst/het erfgoedregister.

overwegingen college indien besluit afwijkend is van het ambtelijk advies:

paraaf secretaris:	
-------------------------------	--

B&W-nota

inleiding:

'Lappenschaar' (vredenseweg 119-121, Winterswijk Henxel) is een cultureel bepalend complex in Winterswijk. Al lange tijd is er een uitspanning actief op deze plek. Velen vonden hier een dagje ontspanning door te genieten van een hapje en drankje, terwijl de kinderen zich vermaken in de speeltuin. De meters hoge matjesglijbaan is bij iedereen bekend en geliefd. In 1954 neemt VV Ratum intrek in het pand waardoor er nog meer aanloop komt. Er komt naast het café ook een feestzaal bij waar menig Winterswijker een feestje heeft gevierd. In 2002 vertrekt VV Ratum en raakt het pand langzaam zijn ziel kwijt. In 2020 wordt het faillissement uitgesproken, waarna het pand en de omliggende velden zijn verkocht. De huidige eigenaren vonden het zonde dat een plek met zoveel historie verloren zou gaan, daarom hebben ze het plan om hier een plek van te maken waar Winterswijkers elkaar weer kunnen ontmoeten en waar toeristen een uitvalbasis hebben. Tevens hebben ze de gemeente verzocht om het complex aan te wijzen als gemeentelijk monument. In deze nota stellen we voor om het complex aan te wijzen als gemeentelijk monument.

advies:

Het complex 'De Lappenschaar' aan de Vredenseweg 119 -121, kadastraal bekend als gemeente Winterswijk, sectie B, nummers 6210, 6209, 6805 en 6807, aan te wijzen als gemeentelijk monument en zodanig te registreren op de gemeentelijke monumentenlijst/het erfgoedregister.

argumenten/onderbouwing:

Op grond van de Erfgoedverordening gemeente Winterswijk 2019 kan het college objecten aanwijzen als beschermd gemeentelijk monument. Alvorens een besluit te nemen, vraagt het college advies aan de commissie omgevingskwaliteit. De adviescommissie onderbouwt haar advies eventueel aan de hand van een waardenstelling.

In de waardestelling (zie bijlage) staat de volgende waardering :

Architectuurhistorische waarden

Het object heeft een gemiddelde tot hoge architectuurhistorische waarde. Het is een goed voorbeeld van een grotendeels nog uit de bouwtijd stammende (herbouwde) boerderij met woongedeelte en voortzetting van het café/uitspanning in een traditionalistische bouwtrant. Het valt op door specifieke stijkenmerken in gevelopeningen en een typische veranda. Aan de deels nog oorspronkelijke opzet, hoofdvorm en kap wordt karakteristieke waarde toegekend. De indeling van het interieur is gedeeltelijk behouden gebleven, waarbij verschillende interieurelementen en -afwerkingen uit de bouwtijd en de periode tot 1973 nog aanwezig zijn. Het object is een goed voorbeeld van het werk van de plaatselijke architect Jacob van der Schaaf, die samen met zijn vader meerdere panden in Winterswijk en omgeving heeft ontworpen in de eerste helft van de twintigste eeuw.

Stedenbouwkundige/landschappelijke ensemblewaarden

Het gebouw is onderdeel van historisch gegroeid landschappelijk gebied, het Henxelse Veld, op enige afstand gelegen in een flauwe bocht van de Vredenseweg waardoor het bepalend is voor het zichtbaar houden van deze situatie. Door het historisch gebruik neemt het een duidelijke plek in het landschap. Het object heeft een zeldzaamheidswaarde qua ligging en relatie met de omgeving.

Algemeen historische waarden

De bebouwing is van belang vanwege de cultuurhistorische waarde als boerderij met uitspanning in het buurtschap Henxel, waar veel mensen uit omliggende plaatsen en buurtschappen naartoe trokken en gebruik van maakten. Het complex is als uitspanning en ontmoetingsplaats van groot belang geweest als uitdrukking van de culturele en sociaaleconomische ontwikkeling van het buitengebied van Winterswijk-Henxel in de

Datum nota : 16 september 2024
Zaaknummer : 2306515
Blad : 4/5

twintigste eeuw. Het object is van belang vanwege zijn verschijningsvorm die verbonden is met een algemeen-historische en economische ontwikkeling na de Tweede Wereldoorlog.

Conclusie en advies

Geconcludeerd kan worden dat het complex door de ligging aan de Vredenseweg, het behoud en de herkenbaarheid van de opzet, bouwmassa en verschijningsvorm beeldbepalende en karakteristieke waarden heeft. Door het halfopen landschap heeft het pand een hoge beleefbaarheidswaarde. De bouwhistorische waarde zit in de nog herkenbare hoofdvorm, gevelindeling en delen van het interieur.

Het complex heeft ook een hoge cultuurhistorische waarde door het gecombineerd gebruik als boerderij met café en zaal en als lokale en regionale bijeenkomstfunctie (speeltuin, voetbalveld, volksfeest) in de (tweede helft van de) twintigste eeuw.

Vanwege de schoonheid en de cultuurhistorische waarde voor de gemeente Winterswijk voldoet het pand daarmee aan de criteria van de Erfgoedverordening gemeente Winterswijk 2019 voor aanwijzing als gemeentelijk monument.

betrokkenenparagraaf:

De eigenaren van het complex zijn geïnformeerd over de advisering.

advisering externe adviesorganen/belangenorganisaties:

De commissie omgevingskwaliteit heeft op 12 september jl. positief geadviseerd over het aanwijzen van De Lappenschaar tot gemeentelijk monument.

scenario's (indien gewenst/mogelijk):

N.v.t.

financiële paragraaf incl. subsidiekansen en financiële risico's:

Er is in de algemene subsidieverordening een onderdeel voor het onderhoud van gemeentelijke monumenten opgenomen. De aangewezen monumenten kunnen hier een beroep op doen.

overige risico's:

N.v.t.

aspecten duurzaamheid:

Met de aanwijzing als gemeentelijk monument blijft er een bijzonder complex bewaard. De eigenaren zullen tevens met hulp van het restauratiefonds en de provincie Gelderland investeren in het isoleren en het opwekken van energie zodat het complex toekomstbestendig is.

vervolgprocedure en planning:

Na besluitvorming krijgen de eigenaren het definitieve besluit toegestuurd.

relatie met andere besluitvorming/andere projecten:

N.v.t.

Datum nota : 16 september 2024
Zaaknummer : 2306515
Blad : 5/5

integriteitstoets:

N.v.t.

overige opmerkingen:

N.v.t.
